

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor: **EMANOIL DAN**

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar: **I. S. CODREANU**

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . .	45 lei
6 luni	20 »
3 luni	10 »
Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

Apare de două ori pe săptămână
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI

Lângă Palatul Justiției

= TELEFON 16/98 =

A apărut TABLA DE MATERII pe 1914
ea este un adevărat repertoriu juridic și înlesnește foarte mult cercetărilor. — Prețul ea și la celelalte 5 lei.

* * *

Rugăm pe cei rămași în urmă cu plata abonamentelor să binevoiască a ne achita sumele datorite, căci numai celor la curent cu plata li se va putea servi tabla de materii.

S U M A R

- Care e soarta vânzării unui imobil rural către un strein devenit în urmă cetățean român, de d-l Ștefan R. Scriban;
- Despre timbrul de ajutor, de d-l Ion Eftimopol.

JURISPRUDENȚA

— Casație s. I: Procuror general de pe lângă Înalta Curte, recurs în interesul legii (Oricare ar fi neregularitatea acțiunii publice introdusă contra unui prevenit, din moment ce însă Ministerul public a pus concluziuni în instanță pentru condamnare, aceste concluziuni nu pot fi socotite decât ca o însușire a acțiunii publice, și, prin urmare, nulitatea rezultând din acea neregularitate a acțiunii publice, se găsește acoperită), cu o Notă de d-l profesor I. Tanoviceanu;

— Casație s. III: Solo Weissenberg cu Ministerul de finanțe (Un industriaș care își plasează singur produsele fabricii sale, nu poate să-și plătească lui însuși, sub formă de comision, o parte din beneficiul său ca industriaș, și a scădea, cu modul acesta, impozitul prevăzut de legea industrială asupra beneficiului net din afacerile fabricii).

Rezumatele Jurisprudenței Curței noastre de casație

— Casație s. I: Mărturisire judiciară.—Semnarea lor de partea care le-a făcut.—Cazul în care mărturisirile sunt consemnate și în procesul-verbal al ședinței și în alt proces-verbal deosebit.—Dacă ambele trebuie semnate spre a fi opozabile.—Art. 124 pr. civ.;

— Casație s. II: No. 1: Urmărire imobiliară.—Revindere în compt.—Înceierea tribunalului.—Dacă se poate reveni.—Art. 553 pr. civ.; No. 2: Jurați.—Constituirea comisiei de judecată.—Jurați ordinari și jurați suplimentari.—Modul tragerei la sorți.—Art. 277 și 281 pr. pen.;

— Casație s. III: Expropriere.—Indemnizație.—Comisia de arbitri.—Competința ei.—Art. 42, 43 și 37 l. p. expropriere.

Care e soarta vânzării unui imobil rural către un străin devenit în urmă cetățean român ?

După d-l Alexandresco, imobilele rurale sânt, în mod relativ, scoase din comerț (VIII, p. 509; III, p. 130, n. 4), sau, cum spune d-l P. Missir (Dreptul nr. 75/913, imobilele rurale urmează a fi considerate, în cât privește apropierea lor de către străini, ca și cum ar fi scoase din comerț,

Imobilele rurale sânt, prin urmare, ca și cum ar fi scoase din comerț, ceia-ce însă nu ne dă nota justă a situațiunii lor juridice, căci, în realitate, prin natura lor, aceste bunuri nu sânt scoase din comerț, ci străinii nu le pot cumpăra, sânt opriți de a deveni proprietarii unor atari bunuri. Ne aflăm, prin urmare, în fața unei chestiuni de capacitate sau, și mai exact, a unei prohibițiuni. De aceea și d-l Alexandresco are dreptate când spune: «Singurele persoane incapabile sânt, deci, acelea cărora legea le-a ridicat capacitatea printr'un text pozitiv. Ast fel, pentru ca străinii să fie incapabili de a cumpăra imobilele rurale a trebuit un text pozitiv (VIII, p. 587)».

Tot ca o chestiune de capacitate vede problema și d-l M. A. Dumitrescu (II, nr. 139, 241), care zice: «Străinii sânt incapabili de a dobândi imobile rurale în România (sânt însă capabili să vândă, să înstrăineze asemenea imobile)».

Și totuși d-l Dumitrescu, a cărui vastă operă e plină de vederi originale, înțelege că aici nu e tocmai o chestiune de capacitate, căci spune: «În sensul nostru că incapacitățile sau prohibițiunile de felul celei de mai sus atrag nulitatea absolută. (II, 141)».

Tot așa redă și Planiol (II, 1411, ed. 5-a) problema: «În afară de incapacitățile de drept comun, (minorii, interziși, etc.), care sânt generale și care se aplică la vânzare ca și celorlalte contracte, sânt incapacități speciale la vânzare, care se adresează unor persoane capabile și care au mai degrabă natura unei interdicțiuni sau a unei prohibițiuni de cât a unei incapacități. Unele sânt prohibițiuni simple fie de a cumpăra, fie de a vinde; altele sânt prohibițiuni duble, atât de a vinde cât și de a cumpăra».

Am ținut să fixez, de la început, acest punct, pentru că noțiunea capacității poate da naștere la confuziuni și la apropieri ca teoria nulităților relative, a confirmărilor și ratificărilor.

De altminte, când art. 7, § 5 din constituție spune că numai Românii sau cei naționalizați români pot dobândi imobile rurale în România, înseamnă că străinii sânt opriți de a dobândi atari imobile.

Jurisprudența română a fost chemată să se pronunțe asupra chestiunii ce formează obiectul acestui articol. Se vânduse o farmacie unui străin și se cerea anularea vânzării pentru că legea sanitară oprește aceasta. În urma vânzării, cumpărătorul

dobândise naturalizarea. Curtea de apel din Galați, s. I-a, judecând specia la la 2 Noembrie 1906, spune că din moment ce străinul a devenit român, interesul general nu mai subzistă și rămâne un un simplu interes privat, așa că vânzarea ar fi putut fi ratificată și cum nu era o ratificare, Curtea anulează vânzarea. ¹⁾

D-l Dumitrescu semnaleză (II, 145) și o decizie tot a Curții de apel din Galați, s. I-a, din 4 Mai 1904, prin care s'a decis că în urma dobândirii naționalității române, străinul care cumpăraseră un imobil rural pe când era incapabil, poate să confirme vânzarea (Dreptul nr. 45/904).

D-l Alexandresco găsește această soluțiune foarte inoelnică (VI, p. 587, notă 1). D-l Dumitrescu însă, discutând pe larg problema, se întreabă dacă mai era admisibilă acțiunea în nulitate și zice: «Hotărât răspundem: nu... Din moment ce cumpărătorul a dobândit cetățenia română, scopul legiuitorului este ajuns: pentru timpul de aici înainte ordinea publică este restabilită și deci părțile contractante nu mai au dreptul să vorbească în numele ei; intră în vigoare principiul legal și moral din art. 1313 c. civil...»

«Legea din momentul contractului paraliza voința părților din cauza lipsei (în persoana cumpărătorului) a unei calități a cărei dobândire nu era pentru el imposibilă sub imperiul acestei legi. Intrucât acea calitate era cerută în interesul exclusiv al ordinii publice, cumpărătorul care o dobândește mai târziu, înlătură prin aceasta singurul obstacol temporar, acoperă nulitatea temporară și se pune de azi înainte în complet acord cu legea care era în momentul învoelii dintre părți și care trebuie să guverneze învoiala lor ²⁾».

Din faptul că d-l Dumitrescu spune «înlătură prin aceasta singurul obstacol temporar, acoperă nulitatea temporară», suntem autorizați a crede că D-sa consideră valabilă vânzarea, că a dispărut cauza nulității, așa că cumpărătorul își vede dreptul său consolidat și, ca consecință, acțiunile în nulitate și revendicare nu mai sunt admisibile.

De această importantă problemă s'a ocupat și învațatul meu fost profesor, d. P. Missir, în «Dreptul» No. 75/913, unde, într'un însemnat studiu, ne spune:

«Se poate întâmpla ipoteza în care acțiunea vânzătorului să devină imposibilă în fapt sau inoperantă în drept.

«N'au trecut 30 ani de inacțiune, nu s'a schimbat legea, dar cumpărătorul străin a devenit român... Nulitatea inițială a vânzării rămâne aceeași. Nici cumpărătorul devenit român, nici succesorii săi români nu dobândesc proprietatea imobilului, care rămâne vânzătorului. Ea este însă dezarmată dela data or căruia din fapte ce precede acțiunea în revendicare. A dispărut într'adevăr faptul contrar comandamentului legii: imobilul nu se mai află în mâinile unui străin. Interesul public nu mai legitimează pe viitor exercițiul mijlocului de sancțiune... Această supunere tardivă nu validează, se înțelege, ceea ce s'a făcut în trecut, nu reinte-

grează vânzarea în efectul ei translativ de proprietate, dar nic nu autoriză pe vânzător să funcționeze mai departe ca organ de sancțiune al interesului public, care de aici înainte este satisfăcut.

«Deținătorul român al imobilului se va găsi de fapt în această situațiune anormală de a păstra folosința, deși nu are proprietatea».

Ambele secțiuni ale Curții din Galați, d-nii Dumitrescu și Missir ajung la concluziunea că dobândirea cetățeniei române împiedică acțiunea în nulitate și în revendicare. Acest prim punct îl putem socoti, prin urmare, ca în afară de discuțiune. Să mai observăm că chiar clasicul Alexandresco nu respinge părerea Curții din Galați, ci se mărginește a zice că: «această soluțiune este însă foarte inoelnică».

Și totuși, pe când d-l Dumitrescu consideră vânzarea ca valabilă, d-l Missir o privește ca inexistentă rezultate ce ne arată vastitatea și greutatea problemei. Cu toții însă recunosc că ne aflăm în fața unei nulități absolute.

În părerea noastră, d-l Dumitrescu a dat o soluțiune justă, deși n'a insistat asupra argumentului pe care-și întemeia validitatea vânzării. În adevăr, d-sa a spus: «Legea din momentul contractului paraliza voința părților». Deci părțile n'au putut da naștere unei vânzări, nulitatea e imediată, o poate invoca ori ce parte interesată, nu poate fi acoperită prin confirmare sau prescripție. După o părere, nici nu e nevoie de o acțiune în nulitate: judecătorul nu sfărâmă actul pe care legea nu-l recunoaște, dar dacă se ivește o contestațiune în privința validității actului, fiind că nimeni nu-si poate face dreptate singur, trebuie să pledezi, dar judecătorul se va mărgini să constate nulitatea, nu s'o decreteze (Planiol, I, 338, 339, ed. 5).

În sistemul Aubry și Rau actul nul este acela care reunește toate elementele necesare pentru existența sa, dar este lovit de ineficacitate pentru că contravine la un ordin sau la o prohibițiune a legii. Și nulitatea nu operează niciodată deplin drept, în virtutea legii, așa că totdeauna trebuie să fie pronunțată prin o hotărâre. Dacă actul rămâne eficace chiar când nulitatea se întemeiază pe un motiv de ordine publică, atât timp cât n'a fost anulat de judecător. Orice nulitate presupune o acțiune în justiție și niciodată ea nu atrage inexistența inițială a actului. ³⁾

Planiol (I, 335) am vazut că susține ideea nulității ce operează de plin drept și fără judecată, căci necesitatea interveniri justiției s'ar explica prin efectul regulilor probei și prin imposibilitatea de a-ți face singur dreptate.

Găsesc părerea lui Aubry și Rau întemeiată, căci or care ar fi motivul nulității, numai legea poate declara un act nul sau anulabil și pentru aceasta e nevoie de o hotărâre judecătorească, adecă de o acțiune.

Pentru cazul când dispăre motivul nulității, d-l Dumitrescu ⁴⁾ citează pe Dalloz Suppl., Vo Vente, No. 202: «... Il en est ainsi; notamment des choses qui font partie du domaine public; la vente de ces choses est évidemment nulle; mais... si la chose a ces sé d'appartenir au domaine public et que l'a-

¹⁾ Reprodușă din d-l M. A. Dumitrescu, II, 145, unde combate soluțiunea curioasă a Curții din Galați, care găsește că deși a dispărut interesul general, rămâne totuși un interes privat.

²⁾ Dumitrescu, II, 146.

³⁾ Aubry et Rau, I, § 37, p. 118 urm.

⁴⁾ Dumitrescu, II, 146

cheteur en ait été mis en possession, le vendeur ne peut l'évincer».

Iar Planiol (I, 339) ne spune: «Cependant la jurisprudence a quel que fois admis que lorsqu'une personne acquiert en intérêt positif à demander la nullité de cet act qui l'en fait grief, son droit de la faire constater se prescrit par trente ans à compter du jour où cet intérêt est né (cass., 6 avril 1856. S. 59. I. 17; Limoge, 22 juill. 1873. D. 74. 2. 68). On lit à ce sujet dans un arrêt de la chambre des requêtes: «La prescription ainsi établie (en matière de nullités radicales) n'a pas pour effet de donner à la convention prohibée une existence légale, mais elle anéantit toutes les actions tendant à en faire prononcer l'annulation» (5 Mai 1879, D. 80. I. 145). Quelle différence peut bien exister entre un act devenu valable par la prescription et un act nul que personne ne peut attaquer?».

Să ne gândim acum la soluțiunea Curții de casație după care străini pot moșteni imobile rurale, au sezina, le pot vinde, au drept la valoarea lor, dar nu le pot posedă și vom înțelege că, ceea ce vrea legiuitorul, e ca străinul să nu posedeze imobile rurale⁵⁾. Această jurisprudență o putem privi ca constantă și ea înseamnă un pas hotărâtor și just în găsirea unei soluțiuni mulțămitoare în una din cele mai grele chestiuni despre care d-l Alexandresco zice: Recunoaștem că teoria ce susținem este nedreaptă, însă nu avem ce face (V, partea 1, pagina 102).

Suprema Curte a înțeles însă că nu elementul abstract, dreptul în sine, poate constitui un pericol, ci posesiunea cu toate puterile ei de fapt. Jurisprudența a consacrat ceea-ce doctrina⁶⁾ găsisse de mult: separațiunea între dreptul de proprietate, adică un bun incorporeal, și obiectul dreptului⁶⁾.

Din acest punct de vedere înțelegem și jurisprudența Supremei Curți și concluziunea la care s'a oprit d-l Missir. Și astfel din acest conflict aparent, Dreptul a eșit mărit, pentru că la o situațiune nouă, a putut găsi un reazim menit să înlăture o extremă nedreptate.

Revenind la specia noastră, proprietarul a putut vinde, dar străinul n'a putut cumpăra. Constituțiunea l'a oprit să întrunească pe capul său dreptul în sine de proprietate, dar nu l'a putut opri să devie detentor, căci străinii pot lua în arendă imobile rurale (Alexandresco, III, 410). Proprietarul a putut, prin urmare, consimți valabil, a putut voi o vânzare, dar acest consimțământ, în tocmai ca un polen căzut pe un teren nefavorabil, n'a putut germina de cât în clipa când piedica a fost înlăturată. Inoperant era consimțământul proprietarului atât timp cât cumpărătorul era străin; Constituțiunea însă nu-l oprea să vândă, nici să voiască, astfel că acest consimțământ subzista și, până a nu fi retras, el era capabil să se unească cu cel alt consimțământ: Cessante causa, cessat effectus. Acum înțelegem ce a gândit d-l Dumitrescu când a spus «Legea din momentul contractului paraliză voința părților.....».

Putem considera ca punct sigur lipsa acțiunii

în utilitate a vânzării și în revendicare din moment ce străinul a devenit român. Pe ce să se mai întemeieze alari acțiuni? Nulitățile nu sânt pedepse, căci rolul lor e menit să apere un interes general sau privat. Cât timp interesul general subzistă, concepem rostul acțiunii: unde este drept, trebuie să fie și acțiune. Proprietarul vorbea nu în propriul său interes, ci în acel al ordinii publice al cărei mandat îl privea legea și întru atâta întrucât putea fi considerat ca proprietar, iar trecerea acestui drept pe capul cumpărătorului ca un pericol social.

Cumpărătorul nu avea în patrimoniul său de cât simpla voință a vânzătorului, voință ce a fost capabilă să de naștere contractului îndată ce piedica a dispărut.

Specia aceasta nu e a unei oferte, unde acceptarea trebuie să ajungă la cunoștința celui care a făcut oferta și care durează indefinit, cât timp nu e retrasă (Cas. I., decis nr 755/913, Jurisp Rom., nr. 8 din 1914) și cât timp nu se întâmplă unul din evenimentele care o nimicește (Planiol, II, 977 sq). Aici ne aflăm în fața unui consimțământ valabil, a unei voințe care nu așteaptă de cât o altă voință spre a putea da naștere contractului. Dispărând piedica ce le oprea să se unească, aceste două voințe au putut da naștere contractului, dar numai din clipa când piedica a dispărut.

Astfel cumpărătorul devenit român, își vede consolidat dreptul său.

În soluțiunea d-lui Missir, ne întrebăm? ce fel de drept de proprietate are vânzătorul, dacă n'are nici o acțiune pentru apărarea ei lui? Lipsa acțiunii nu înseamnă oare că vânzătorul a încetat de a mai fi proprietar? Noi știm că acțiunile sânt însuși dreptul dedus în justiție (Planiol, I, 2233). Uu cuvânt mai mult pentru a susține sistemul la care ne-am oprit.

ȘTEFAN SCRIBAN

Dorohoi, 5 Ianuarie 1915.

Despre Timbrul de ajutor

Prin Legea specială promulgată în Monitorul Oficial din 24 Decembrie 1914 se înființează o casă de sprijin numită «Familia Luptătorilor» cu scop de a se veni, eventual, în ajutorul familiilor celor mobilizați.

Pentru creiarea fondurilor necesare acestei instituțiuni s'a înființat, între altele, o dare indirectă numită «Timbru de ajutor».

Acest timbru a devenit obligatoriu la data promulgării legii și fiind prevăzut în art. 23 litera d, și este de patru categorii adică de 50, 20, 10 și 5 bani.

Unele autorități, pretind ca petițiunile ce li se adresează și care urmează să poarte timbrul mobil de treizeci bani, să poarte și timbrul de ajutor de 10 bani.

Aceeaș părere o împărtășește ziarul «Dimineața» în Nr. 3899 din 11 Ianuarie 1915, într'o notă din rubrica «Ultime informațiuni».

Dacă citim, însă textul legii, ni se pare că, a pretinde timbru de ajutor la petițiuni, este a cere mai mult de cât poruncește legea și aceasta nu

⁵⁾ Cas. S.-U. în Curierul Judiciar No. 84/904.

⁶⁾ Ihering, III, p. 119. Traducerea Meulenaire.

se poate, întrucât suntem în fața unei legi, prin excelență, excepțională.

În adevăr, iată paragraful, pe care se întemeiază, acei ce pretind timbru de ajutor la petiții:

Art. 23 lit. d, al 4: «Acelaș timbru special de 10 bani se va aplica pe lângă timbrele fiscale existente, asupra chitanțelor de expediere a bagajelor pe căile ferate, asupra fractelor, asupra borderourilor de bancă și asupra or cărui act, *chitanță sau factură*, asupra cărora azi, conform legii timbrului se aplică timbru mobil de 30 bani sau 10 bani».

Cei cari susțin afirmativa în această chestiune, cred că prin «act» trebuie să se înțeleagă în general or-ce act, timbrat cu 30 sau 10 bani, deci și petițiunile, și adaugă că, cuvintele ce urmează, în textul legii, după cuvântul «act» și anume cuvintele «chitanță sau factură» sunt enumerative, iar nu explicative și limitative.

Socotind, însă, că legiuitorul nu a pus nimic de prisos în acest text de lege și că toate cuvintele au rostul lor, ne întrebăm la ce servesc cuvintele «chitanță sau factură» așezate între virgule, după noțiunea «act». Dacă legiuitorul a voit să înțeleagă prin act, or-ce act?

Dacă ar fi înțeles aceasta, nu era nevoie de nici un adaos.

Din potrivă, prin faptul că după termenul generic act, a deschis o paranteză, enumerând două feluri de acte, chitanțele și facturile, legiuitorul a voit să restrângă sfera noțiunii «act», mărginind-o la chitanțe și facturi. Deci orice alte acte nu cad în prevederile acestei legi.

Așa fiind, scapă de timbru de ajutor și petițiunile, pe care se aplică timbrul de 30 bani și citațiile, în procese civile, care la judecătoriile de ocoale, se timbrează cu 10 bani, când valoarea litigiului este mai mică de 1500 lei.

ION EFTIMOPOL

Judecător-Kavarna

12 Ianuarie 1915.

Inalta Curte de Casație și Justiție s. II

Audiența dela 16 Aprilie 1914

Președenția d-lui EL. G. ECONOMU, consilier

Procurorul-general de pe lângă Inalta Curte, recurs în interesul legii

Acțiune publică. — Neregularitatea deschiderii ei. — Acooperirea neregularității prin concluziunile puse de procuror la prima instanță, pentru condamnare.

Oricare ar fi neregularitatea acțiunii publice introdusă contra unui prevenit, din moment ce însă ministerul public a pus concluziuni în instanță pentru condamnare, aceste concluziuni nu pot fi socotite decât ca o însușire a acțiunii publice și prin urmare nulitatea rezultând din acea neregularitate a acțiunii publice se găsește acoperită.

Astfel, dacă în urma unei ordonanțe a judecătorului de instrucție confirmată de Camera de acuzare și rămasă definitivă, prin care se dec'ară că există caz de urmărire, afacerea s'a trimes în judecata tribunalului, printr'o adresă a ministerului public care, în executarea suszisei ordonanțe, cerea să se dea curs afacerii, fără însă să declare formal că înțelege

să deschidă acțiune publică contra prevenitului, nu se poate obiecta că acțiunea publică n'a fost deschisă printr'un act scris, când ministerul public își însușise acțiunea prin aceia că a pus concluziuni pentru condamnarea prevenitului, astfel că orice neregularitate a acțiunii se găsește acoperită *).

Decizia penală No. 972/914.—Casată în interesul legii, după recursul făcut de d-l Procuror-general de pe lângă Inalta Curte, decizia Curței de apel din București s. III No. 59/914.

Curtea,

Ascultând pe d-l Procuror-general Sc. Popescu în susținerea recursului.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Parchetul Muscel primind dela Ad-ția financiară un dosar cu actele de constatarea falsurilor și delapidării de bani publici săvârșite de fostul perceptor C. Gh. Chelcea, sesizează pe judecătorul de instrucție spre a face cercetări, conform art. 45 pr. penală.;

«După efectuarea acestor cercetări dosarul este restituit parchetului Procurorul dă un rechizitoriu de neurmărire și se cere și judecătorului de instrucție ca să dea și el o ordonanță definitivă — ordonanță prin care se dă caz de urmărire. Această ordonanță este atacată de procuror cu opoziție la Camera de punere sub acuzare, opozițiune care e respinsă, iar recursul făcut de inculpat contra acestei deciziuni este și el respins;

«Trib. Muscel, sesizat cu judecarea afacerii, condamnă pe inculpat la 3 luni închisoare corecțională pentru fals în acte publice prin sentința No. 1948 din 1913, iar Curtea din București, prin decizia ce atacăm, infirmă această sentință, găsind că acțiunea publică, nu este regulat deschisă contra numitului inculpat;

«Pentru a ajunge la această soluțiunea, Curtea de apel pune în principiu că acțiunea publică aparține Ministerului public, că ea trebuia pusă în mișcare printr'un requisitoriu scris premergător ordonanței definitive și că nici sesizarea instanței prin ordonanța definitivă a judelei instructor trimisă de parchet nici concluziunile orale puse de Procuror la Trib. pentru condamnare, nu pot fi socotite ca o însușire a acțiunii publice de către parchet;

«Credem că interpretarea dată de Curtea de apel textelor de lege privitoare la punerea în mișcare a acțiunii publice și sesizarea instanței de judecată nu este cea adevărată, căci bine sau rău, Tribunalul fusese sesizat prin ordonanța definitivă a judelei instructor confirmată și de Camera de punere sub acuzare;

«Dar dacă totuși s'ar mai putea susține că până aci parchetul nu pusese încă în mișcare acțiunea publică, dubiu nu mai poate fi, că, atunci când sesizează tribunalul, înțelege să și deschidă acțiunea publică, fiindcă prin adresa No. 648 din 29 Ianuarie 1913, pe lângă care înaintează dosarul, cere formal tribunalului să ia măsuri pentru a se da curs afacerii; că acesta și nu altul este înțelesul acestei adrese și învederează și mai mult din cele petrecute în urmă, căci înaintea

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 59/914, pag. 412

Trib. când apărarea ridică incidentul, că acțiunea publică n'ar fi deschisă, procurorul se opune cerând respingerea acestui incident, iar în fond pune concluziuni pentru pedepsirea inculpatului conf. art. 123 c. p.

«Curtea de fond dând cu totul altă interpretare, violează art. 4, 5, 21, 61 și 131 pr. pen. căci de nicăeri nu rezultă că acțiunea publică trebuie deschisă printr'un act scris cum se pretinde;

«In sprijinul păreri ce susținem invocăm și decizia Inaltei Curți s. II No. 196 din 27 Ianuarie 1914».

Având în vedere deciziunea supusă recursului;

Considerând că din deciziunea atacată se constată că, în urma unei ordonanțe a judecătorului de instrucțiune, confirmată de Camera de punere sub acuzare și rămasă definitivă, prin care se declară că există caz de urmărire în contra lui Constantin Gheorghe Chelcea pentru faptele de fals în acte publice, afacerea s'a trimis în judecata tribunalului Muscel printr'o adresă a Ministerului public care în executarea zisei ordonanțe cerea să se dea curs afacerii, fără însă să declare formal că înțelege să deschidă acțiune publică contra prevenitului; că, cu ocaziunea judecăței urmată la prima instanță, ridicându-se de către apărătorul prevenitului incidentul privitor la neregulata introducere a acțiunii publice, ministerul public, după ce s'a opus, cerând respingerea incidentului, a pus concluziuni în fond pentru condamnarea prevenitului; că, în urma acestora, Trib. Muscel a condamnat pe prevenit la trei luni închisoare, însă, făcându-se apel de către prevenit, Curtea din București, prin deciziunea atacată, a infirmat sentința tribunalului, găsind că acțiunea publică nu a fost regulat deschisă contra numitului prevenit;

Considerând că, oricare ar fi fost neregularitatea acțiunii publice introdusă contra prevenitului, din moment ce Ministerul public a pus concluziuni pentru condamnare, aceste concluziuni nu pot fi socotite decât ca o însușire a acțiunii publice și prin urmare nulitatea rezultând din acea neregularitate a acțiunii publice se găsește acoperită;

Considerând că, astfel fiind, Curtea de apel nu putea în aceste împrejurări ale cauzei să infirme sentința Trib. pe motiv că acțiunea publică trebuia neapărat deschisă printr'un act scris, când Ministerul public își însușise acțiunea publică, prin ceea ce a pus concluziuni pentru condamnarea prevenitului, astfel că orice neregularitate a acțiunii se găsea acoperită;

Că, prin urmare, motivul de casare este întemeiat în acest punct de vedere și deci, deciziunea atacată are a fi casată în interesul legii;

Pentru aceste motive, Curtea casează, în interesul legii decizia Curții de apel București s. III No. 59/914.

NOTĂ. — Asupra acestei deciziuni sunt mai multe observațiuni de făcut; din ea se vede că instanțele judecătorești nu observă cu scrupulozitate principiile procedurii penale.

Vom urmări această afacere din primul moment, până la soluțiunea ei finală de către Inalta Curte de casațiune.

Din motivarea recursului și din deciziune rezultă că parchetul de Muscel primind dela Administrațiunea financiară un dosar de acte constatatoare de falsuri și delapidări ale unui perceptor, însăreînase pe judele de instrucțiune a face cer-

etări conf. art. 45 pr. pen., ceiace a și fost făcut de judecător, care a restituit în urmă dosarul parchetului.

Până aici totul e conform principiilor și nu avem nimic de spus; însă de aici încep neregularitățile.

Ce trebuia să facă parchetul după ce a primit dosarul dela judecătorul de instrucțiune, care funcționase de astă dată ca ofițer de poliție judiciară, auxiliar parchetului?

Din două lucruri, unul. Dacă credea că sunt dovezi de vinovăție, trebuia să deschidă acțiune publică trimitând afacerea din nou la judecătorul de instrucțiune cu rechizitor introductiv, spre a se completa instrucțiunea, sau, chiar deadreptul la tribunal dacă credea că afacerea e în stare de a fi judecată fără o altă instrucțiune prealabilă. Dacă din contră Ministerul public credea că nu trebuie să deschidă acțiune publică, el trebuia să claseze afacerea, scoțând dosarul de pe rol.

Ministerul public a procedat altfel și aci e originea tuturor greșelilor ulterioare. El a trimis dosarul din nou la judecătorul de instrucțiune cu un rechizitor de neurmărire, cerând judecătorului de instrucțiune ca să dea și el o ordonanță în acelaș sens. Judecătorul fiind însă de altă părere dă ordonanță de urmărire, iar Camera de punere sub acuzare, confirmă ordonanța respingând opozițiunea Ministerului public.

Respingându-se și recursul contra deciziei Camerii de punere sub acuzare, ordonanța de urmărire, rămâne definitivă, și inculpatul rămâne bine trimis în judecata tribunalului.

Erea aci o eroare inițială, trimiterea din nou a dosarului de către parchet la judecătorul de instrucțiune cu rechizitor de neurmărire. După cum am spus, dacă Ministerul public voia ca această afacere să nu fie urmărită, nu avea decât să rețină dosarul, clasând afacerea.

De ce însă a procedat altfel? Fiindcă se continuă încă de a se confundă judecătorul de instrucțiune când lucrează ca ofițer de poliție judiciară, **auxiliar al Ministerului public**, cu judecătorul de instrucțiune, când lucrează în oficiul său de instructor. În primul caz, judecătorul de instrucțiune este subordonat, ca oricare alt ofițer de poliție judiciară, Ministerului public, care poate să-i dea afaceri și să i le retragă spre a le da unui alt ofițer de poliție judiciară. În acest caz judecătorul nu are drept să ceară concluziunile Ministerului public, spre a da ordonanța definitivă, după cum nu poate face aceasta nici un alt ofițer de poliție judiciară; iar Ministerul public rămâne absolut stăpân să deschidă acțiunea publică, sau să nu o deschidă reținând dosarul și clasând afacerea.

Acest lucru l'am spus în Cursul nostru de procedură penală¹⁾, și l'am repetat în această revistă²⁾, arătând că una din cauzele deselor erori ce fac membrii parchetelor precum și judecătorii de instrucțiune, este tocmai neînțeleapta dispozițiune a legii de a fi făcut și din judecătorul de instrucțiune un ofițer de poliție judiciară. Din această cauză nu arareori, cei care nu posed îndeajuns principiile procedurii penale, confundă regulile dela instrucțiune cu regulile relative la ofițerii de poliție judiciară.

Dar să urmăim mai departe cursul afacerii.

Tribunalul Muscel investit cu judecata afacerii condamnă pe inculpat, iar Curtea de apel București, chemată să judece afacerea în apel, îl achită pentru motivul că acțiunea a fost rău introdusă, de oarece lipsește un rechizitor introductiv, care să fi investit instanța.

În principiu Curtea de apel are dreptate; instrucțiunea spre a putea investi pe autoritățile de judecată, trebuie ca ea însăși să fie regulat investită, fiindcă un judecător de instrucțiune nu se poate investi singur decât în cazul de flagrant delict. În realitate însă instrucțiunea nu fusese investită de nimeni, fiindcă cererea de cercetări preliminară conform art. 45 pr. pen., nu este o investire a instrucțiunii, ci un simplu apel la oficiul unui ofițer de poliție judiciară, *auxiliar*, și prin urmare supus ordinelor Ministerului public.

În principiu dar Curtea de apel are dreptate, investirea instanței nu fusese regulată, cuvintele din motivarea recursului «*căci bine sau rău, tribunalul fusese sesizat*» și din deciziunea Curții de casațiune «*oricare ar fi fost neregularitatea acțiunii publice introdusă în contra prevenitului*» dovedesc că atât suprema instanță, cât și procurorul său general aveau cel puțin îndoeli asupra ortodoxiei procedurii de investirea instanței.

Dar, dacă instrucțiunea fusese rău investită, prin faptul respingerii opozițiunii de Camera de punere sub acuzare și a respingerii recursului de către Curtea de casațiune, ordonanța căpătase putere de lucru judecat în privința trimiterii la tribunal. Evident că normal ar fi fost ca, sau Camera de punere sub acuzare, ori Curtea de casațiune când s'a făcut recurs în contra deciziunii Camerii de acuzare; să fi infirmat ordonanța de trimitere a judecătorului de instrucțiune, fiindcă judecătorul nu putea trimite altuia ceea ce nici el nu avea în mod regulat, adică o afacere ne trimisă prin rechizitor introductiv.

Spre a înțelege cât de contrarii principiilor de procedură penală, și garanțiilor date de lege cetățenilor, este această formare a instanței, vom

observa că legea foarte înțelepțește a cerut ca în afacerile penale să fie totdeauna un reclamant, ori Ministerul public, ori partea vătămată. Când acest reclamant se adresează judecătorului de instrucțiune, pentru ca afacerea să poată merge mai departe la autoritățile de judecată, trebuie ca instrucțiunea să fie de aceeași părere cu reclamantul și să admită trimiterea.

Se cer dar două voințe convergente, una a Ministerului public or a părții vătămate, care să pornească acțiunea, *indiferentă atitudinea sa ulterioară*, și alta a autorităților de instrucțiune, care să decidă definitiv că sunt dovezi îndeajutoare pentru a trimite afacerea la autoritățile de judecată.

În cazul însă de față lipsesc cele două voințe convergente, anume Ministerul public n'a dat niciodată în judecată pe inculpat, ci odată a trimis dosarul *pentru informațiuni*, iar altă dată l'a trimis *în mod greșit*, nu pentru a fi dat în judecată dar spre a se da o ordonanță de neurmărire.

Prin urmare nu bipe ori rău; nu regulat ori neregulat, ci sigur rău și neregulat fusese investită instrucțiunea, și ar fi trebuit ca, fie Camera de punere sub acuzare, fie instanța supremă să fi infirmat ordonanța judecătorului de instrucțiune.

Dar aceste instanțe n'au infirmat-o, și ordonanța neinfirmită are putere de lucru judecat. Astfel fiind odată trimis inculpatul înaintea autorităților de judecată, nu mai poate fi vorba de a controla și censura actele făcute în timpul instrucțiunii. Curtea de casațiune care s'a pronunțat odată asupra instrucțiunii, nu poate fără a se expune criticei să censureze din nou instrucțiunea și *pe sine însuși*, arătând că instrucțiunea a fost fără bază juridică.

În această privință Inalta Curte de casațiune și procurorul său general au avut dreptate; se poate ca prima sa deciziune asupra hotărârii Camerii de punere sub acuzare, să fie criticabilă, după cum am arătat, dar casarea deciziunii Curții de apel este absolut juridică.

Ceeace însă nu pot admite cu nici un chip, fiindcă e contrariu principiilor procedurii penale, este motivarea subsidiară a procurorului general, admisă și de Curtea de casațiune, că din moment ce Ministerul public a pus concluziuni pentru condamnare, ele trebuiesc socotite ca o însușire a acțiunii publice, care acopere nulitatea rezultând din neregularitatea introducerii acțiunii publice.

Să fie oare adevărată această teorie? De sigur că nu; și pentru a dovedi afirmarea mea voi da un exemplu.

Să presupunem că un tribunal din oficiu, ori după o simplă denunțare chiamă la judecată penală pe o persoană; persoana invoacă motivul relei constituiri a instanței, iar Ministerul public

¹⁾ I. Tanoviceanu. Curs de procedură penală București, 1913 No. 318, p. 209.

²⁾ «Curierul Judiciar», 1913, No. 45, p. 533.

cere respingerea incidentului și condamnarea persoanei pentru faptul denunțat. Cu toată această însușire a acțiunii publice, evident că instanța este tot rău înjghebată și tribunalul trebuie să se desvestească de afacere. Că, în urmă, și imediat, prin un rechizitor introductiv Ministerul public poate investi tribunalul, aceasta este o altă cestiune, care nu implică de loc că tribunalul fusese la început bine investit. Concluziuni favorabile de condamnare și rechizitor introductiv nu sunt lucruri identice; ceiace cere legea este rechizitor introductiv, iar concluziunile favorabile ori nefavorabile sunt indiferente pentru mersul înainte al afacerii.

Și nu trebuie să ne mire acest lucru, fiindcă rechizitorul suferă ordin, pe când concluziunile sunt absolut libere: *la plume est serve, la parole est libre*. Ceiace însă arată adevărata voință a șefului parchetului, este rechizitorul, și când capul parchetului nu voește să dea în judecată, garanția libertății cetățenești cere ca să nu fie tărită o persoană înaintea instanțelor judecătorești penale. Nu trebuiește dar, ca un membru al Ministerului public, în mod incidental, fără voință și știrea capului parchetului, să poată prin concluziunile sale să pună sub judecată pe o persoană contra căreia nimeni n'a adus plângere constituindu-se și parte civilă.

Mă rezum:

Pentru ca o persoană să fie supusă judecăței penale, legea cere ca sau partea vătămată, constituindu-se parte civilă, și supunându-se la toate riscurile consecvente, sau Ministerul public, să investească autoritățile de judecată sau de instrucțiune.

Aceasta fiind o garanție cetățenească de introducerea acțiunii, pe lângă cele relative la judecata acțiunii, trebuie să fim foarte riguroși și să nu permitem ca acțiunea să fie introdusă altfel de cum e voința legiuitorului. Când legiuitorul cere un rechizitor introductiv, el este strict; rechizitorul care exprima vederile capului parchetului nu poate fi înlocuit cu concluziuni la ședințe, care sunt libere și poate că sunt în opozițiune cu vederile capului parchetului, de oarece ele depind de întâmplarea că la ședință a luat parte cutare or cutare membru al parchetului.

Conchidem că deciziunea Curții de casațiune este conformă legii, însă motivarea ca și în alte cazuri este criticabilă.

I. TANOVICĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 12 Noembrie 1913

Președinția d-lui I. Duca, Președinte

Salo Weissenberg cu Ministerul de finanțe

Contribuțiuni directe. — Cota cuvenită

statului din întreprinderile industriale. — Beneficiu net. — Comisionul reținut de un industriaș din venitul întreprinderii. — Dacă acel comision poate fi scutit de taxa prevăzută de lege. — (Art. 11 și 17 din legea pentru încurajarea industriei naționale.

Un industriaș care și plasează singur produsele fabricii sale, nu poate să și plătească lui însuși sub formă de comision o parte din beneficiul său ca industriaș, și a scădea cu modul acesta impozitul prevăzut de legea industrială asupra beneficiului net din afacerile fabricii.

Prin urmare, cu drept cuvânt comisia industrială instituită ca comisie de apel a considerat ca venit net și a impus ca atare suma ce un industriaș și-o vărsase lui însuși ca comision.

Decizia 700/913. — Respingerea recursului făcut de Salo Weissenberg contra deciziei comisiunii industriale de apel din județul Covurlui No. 15/913.

CURTEA,

În lipsa recurentului.

Ascultând pe d-l avocată Traian Ionescu în combaterea motivului de casare.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare:

„Violarea art. 11 și 17 din l. pentru încurajarea industriei naționale și exces de putere, de oare ce stabilimentele industriale care se bucură de avantajile legii, fiind scutite de orice impozit direct către Stat, județ și comună, afară de obligația de a plăti din beneficiul net numai o cotă anume stabilită de lege, rău comisiunea de apel adaogă la beneficiul net rezultat din afacerile fabricii mele de bomboane în sumă de lei 17280 și suma de lei 13677 trecută în registrele fabricii ca provizion plătit firmei S. Weissenberg & Comp. pentru spese de plasare a mărfii, care nu poate fi ținută în seamă și considerată ca beneficiul net“.

Având în vedere că, din decizia cu No. 15 a comisiunii industriale, instituită ca comisie de apel pe lângă Ministerul Industriei, fiind constatat că această instanță, verificând registrele fabricii de bomboane a recurentului, a constatat în cursul anului 1912/913 un beneficiu net de lei 17280 și un provizion de lei 13677, care a fost vărsat tot recurentului Salo Weissenberg, în calitate de comisionar, care a plasat

marfa, bine comisiunea industrială a considerat această din urmă sumă tot ca venit net și a adăugat-o la cea d'întâi, căci este inadmisibil ca un industriaș care și plăsează singur produsele fabricii sale, să poată să-și plătească lui însuși, sub formă de comision, o parte din beneficiul său ca industriaș și a scădea cu modul acesta impozitul prevăzut de legea Industrială

asupra beneficiului net rezultat din afacerile fabricii și procedând astfel n'a violat art. 11 și 17 din legea pentru încurajarea industriei naționale și n'a comis niciun exces de putere;

Că, dar, motivul de casare nefiind fondat, recursul cată să fie respins;

Pentru aceste motive:

Respinge, etc.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASAȚIE

CASAȚIE S. I

Recurentul Pr. V. Iliescu ș. a. prin d-l avocat P. Sadoveanu.
Intimații Maria D. Popescu ș. a. prin d-l avocat Ceruleanu.

Mărturisire judiciară. — **Semnarea lor de partea care le-a făcut.** — **Cazul în care mărturisirile sunt consemnate și în procesul-verbal al ședinței și în alt proces-verbal deosebit.** — **Dacă ambele trebuiesc semnate spre a fi opozabile.** — **Art. 124 pr. civ.**

După art. 124 pr. civilă, pentru ca răspunsurile să poată fi opuse celor ce le-au făcut, trebuie să fie subscrise în procesul-verbal al ședinței în care sunt consemnate, iar dacă declarațiunile făcute s'au consemnat, cum se practică de regulă într'un proces-verbal deosebit de cel de ședință, de aci nu rezultă ca ambele procese-verbale trebuie semnate de cei interogați; ei e suficient, față cu spiritul legii semnătura părții în procesul-verbal deosebit ce constată declarațiunile. (*Cas. I, dec. 433 din 26 Septembrie 1914, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei Curții de Apel Buc., s. IV No 143/913.*)

CASAȚIE S. II

Recurentul G. Ion prin d-l avocat R. Dragomirescu.
Intimata D-tra C. Georgescu ș. a. prin d-l avocat Stel. Georgescu.

Urmărire imobiliară. — **Revindere în compt.** — **Incheerea tribunalului.** — **Dacă se poate revendi.** — **Art. 553 pr. civ.**

1. După dispozițiile art. 553 pr. civ., în caz când părțile interesate nu fac nicio cerere de revindere, e facultativ pentru tribunal de a pune din nou imobilul în vânzare. Din moment ce, însă, tribunalul a pus imobilul în revindere pentru nedepunerea prețului, fie din oficiu, fie după cererea unei părți interesate, hotărî ea tribunalului de punere în revindere implică rezoluțiunea vânzării și tribunalul nu mai poate să mențină pe vechiul adjudecatar, decât sub condițiunea de a face o nouă licitație, la care să nu fi dat nimeni un preț mai mare.

Prin urmare, violează citatul articol tribunalul când, după ce a dispus scoaterea imobilului din nou în vânzare, revine asupra încheerii sale, pe motiv că vechiul adjudecatar a depus în urmă prețul și debitorul n'a plătit taxele pent.u scoaterea așteptelor. (*Cas. II, decizia civilă No. 161 din 19 Septembrie 1914 prin care s'a casat ordonanța de adjudec a Trib. Prahova s. I, No. 9060/913.*)

Recurentul Gh. Munteanu ș. a. prin d-nii avocați F. Gesticone și Em. Economu.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Jurați. — **Constituirea comisiei de judecată.**

Jurați ordinari și jurați suplimentari. — **Modul tragerei la sorți.** — **Art. 277 și 281 pr. pen.**

2. Din combinațiunea art. 277 și 281 proc. penală, rezultă că numai jurații ordinari coprinși în lista de sesiune au dreptul de a lua parte în primul rând la compunerea comisiei și că jurații din lista suplimentară nu pot lua parte decât în caz când numărul juraților ordinari prezenți în instanță este mai mic de 25 și numai până la concurența numărului de 25; complectarea acestui număr se operează prin introducerea în urnă a numelor juraților suplimentari în ordinea în care au eșit la sorți;

Prin urmare, președintele Curții violează aceste dispozițiuni ale legii, atunci când fiind prezenți 26 de jurați, din care 24 ordinari și 2 suplimentari, se constată că a pus în urnă numele tuturor acestor jurați, din care s'au tras la sorți cei 12 jurați ai comisiei de judecată; deoarece a introdus în comisiune încă o persoană care nu trebuie să figureze de îndată ce numărul de 25 de jurați se complectase prin introducerea în urnă a numelui celui d'întâi jurat suplimentar. (*Cas. s. II, decizia penală 1971 din 3 Septembrie 1914, prin care s'a casat decizia Curții cu jurați din jud. Roman No. 8/914.*)

CASAȚIE S. III

Recurenta Aneta Dr. Mărzescu și Dr. C. Mărzescu prin d-l avocat M. Cantacuzino.

Intimatul Minist. Lucrărilor Publice prin d-l avocat C. N. Vitcu.

Expropriere. — **Indemnizație.** — **Comisia de arbitri.** — **Competința ei.** — **Art. 42, 43 și 37 l. p. expropriere.**

Comisia de arbitri prevăzută de legea de expropriere pentru fixarea indemnizației terenurilor expropriate, cum și Curtea de apel, în a doua instanță, sunt competente să discute și să fixeze indemnizația numai pentru porțiunea de teren de care proprietarul a fost expropriat, nu însă a intră în discuțiunea unor pretențiuni ce se ridică asupra unui fond ce nu intră în expropriere, asupra cărora nu se pot pronunța decât instanțele de fond ordinare.

Prin urmare, cu drept cuvânt Curtea de apel își declină competența de a discuta și fixa daunele cerute, cu ocazia exproprierei unui teren pentru construirea unui pod peste râul Siret, pentru paguba ce i se cauzează proprietarului prin faptul că va fi lipsit de venitul unui pod ce dânsul are peste acel râu. (*Cas. III, decizia No. 277 din 7 Octombrie 1914 prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei de expropriere a C. ap. Iași s. II, No. 3/914.*)